

DZIEN

**10
GR.**

BYDGOSKI

16 stron

ILUSTROWANY

DRAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI
GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI
ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOSILEŃSKA — — — — —

Redakcja i administracja, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 23. Telefon, 22-18, Konto czekowe P. K. O. 206,866.

Ciepłe słowa o Polsce

„Nasz sojusz jest nierozzerwalny!”

Oświadczenie min. Delbosa na konferencji prasowej w Warszawie

WARSZAWA. Wczoraj, t. j. w poniedziałek o godz. 11 odbyła się w salach ambasady francuskiej konferencja prasowa, na której min. Delbos złożył obszernie oświadczenie.

Na wstępie min. Delbos wyraził podziękowanie przedstawicielom prasy za pełne zrozumienie i taktu komentarze, jakimi pisma polskie zaopatrzyły jego wizytę w Polsce.

Miałem zaszczyt — mówił dalej min. Delbos — być przedstawiony Panu Prezydentowi R. P., którego poznanie uczyniło na mnie głębokie wrażenie. Od nowilem w Warszawie znajomość z Marsz. Śmigłym-Rydzem, którego poznałem podczas jego podróży do Paryża. Byłem szczęśliwy, mogąc nawiązać rozmowy z moim przyjacielem min. Beckiem, z którym niejednokrotnie spotykałem się w Paryżu i Genewie. Dana mi również była sposobność przeprowadzenia rozmów z p. premierem gen. Składkowskim i członkami rządu polskiego. Rozmowy te pozostawiły mi jak najlepsze wrażenie. Będąc obowiązany do naturalnej w podobnych wypadkach dyskrecji nie mogę oczywiście analizować tutaj przebiegu moich rozmów z min. Beckiem. Dwa wielkie przyjęcia — u ministra Becka i u ambasadora Francji Noela — pozwoliły mi zejść z szerokimi kołami społeczeństwa polskiego. Podczas licznych rozmów jakie odbyłem przy tej okazji, byłem uderzony, jak bardzo rozpowszeczniłona jest w Polsce znajomość Francji i spraw francuskich.

Pohyt mój w Warszawie utwierdził mnie w przekonaniu, że nasz sojusz zawarty jest nie tylko w tekstach traktatów, ale że tkwi on swymi korzeniami w sercach i jest nierozzerwalny, przyczyniając się jednocześnie do ogólnej stabilizacji pokoju.

Następnie min. Delbos wyraził żal, że pobyt jego w Warszawie, którą poznał już dawniej przelotnie, był tak krótki. Pozwolił mu on jednak stwierdzić **OLBRZYMIĘ POSTĘPY**, dokonane w ciągu tak krótkiego czasu dzięki wytrwałości, pracowitości, dyscyplinie i pomysłowości Polaków. Warszawa doznała prawdziwej zmiany i stała się obecnie naprawdę wielką stolicą współczesną.

Podróż moja do Warszawy — oświadczył min. Delbos — poprzedziła wizyta w Londynie wspólnie z premierem Chautemps, która wykazała ponownie wspaniałą pracę Francji i W. Brytanii. **BYŁEM WZBURSZONY GESTEM. PEŁNYM KURTUAŻI, MINISTRA PRZESZY NIE MIŁCKIEJ NEURATHA, KTÓRY PRZYBYŁ NA DWÓPZEC PODCZAS MEGO PRZEJAZDU PRZEZ BERLIN.** Min. Delbos podkreślił następnie wzmożenie się polski i Francji, dodając: „Jest to bardzo ważne, bo słabi przeciwi dzisiaj się nie liczą”. Te elementy oraz moja podróż — mówił dalej min. Delbos — są wzajemnie ze sobą związane i zmierzają do zacieśnienia więzów, łączących

państwa, pracujące na rzecz pokoju. Współpraca ta nie jest jednak skierowana przeciwko nikomu i ma jedynie na celu, obok zapewnienia bezpieczeństwa, współdziałanie w dziele uspokojenia i wspólny wysiłek na rzecz odprężenia w stosunkach międzynarodowych.

Orzeł Biały na piersiach ministra Francji

Na audiencji u Pana Prezydenta Rzplitej minister Delbos otrzymał odznaki orderu

Min. Delbos opuścił Warszawę

Warszawa. Wczoraj o godz. 17.55 min. Delbos i min. Beck odjechali do Krakowa. Tym samym pociągiem udali się do Krakowa dyrektor gabinetu Rochat, ambasador Francji Noel, ambasador polski w Paryżu

„Orzeł Biały”. Również ambasador Francji Noel został odznaczony z okazji wizyty min. Delbosa w Warszawie, wielką wstęgą Polonia Restituta.

Gość francuski przed mikrofonem Polskiego Radia

Warszawa. Wczoraj minister spraw zagranicznych Francji Delbos wygłosił przed mikrofonem Polskiego Radia oświadczenie, które było transmitowane przez wszystkie rozgłośnie w Polsce.

Lukasiewicz i inni. Na dworcu odjeżdżającego z Warszawy ministra francuskiego żegnali wiceminister spraw zagranicznych Szembek i wielu innych dostojników państwowych.

Pogoda na barometrze polskim

„Times” o wizycie Delbosa w Warszawie

Czołowe pismo angielskie „Times” zbliżone do Ministerstwa Spraw Zagranicznych Anglii w artykule wstępnym komentuje wizytę min. Delbosa w Warszawie.

„Delbos widzi Warszawę w interesującej chwili — pisze „Times” — barometr polskich stosunków zagranicznych wskazuje pogodę. Sojusz z Francją nabrał nowego życia. Stosunki z

Niemcami uległy wzmocnieniu wskutek ostatnio zawartego układu mniejszościowego, a z Sowietami trwa układ nieagresyjny. Te czynniki polityki zagranicznej Polski stanowią przedmiot wielkich zainteresowań dla rządu francuskiego, który z zadowoleniem powitać musi usiłowania usunięcia przyczyn tarć we Wschodniej Europie.

Każda ofiara

zadeklarowana na pomoc zimową, musi być szybko zrealizowana.

Centralna Biblioteka Polska w Kurytybie im. Władysława Raczkiewicza

Uchwałą V Sejmiku Centralnego Związku Polskiego w Brazylii powołana została do życia nowa instytucja polska w Kurytybie, mianowicie Centralna Biblioteka Polska im. Władysława Raczkiewicza. Biblioteka mieścić się będzie w gmachu Związku Polskiego. Księgozbiór ten będzie jednym z największych i najpoważniejszych księgozbiorów polskich w Brazylii. Oprócz arcydzieł literatury dziecięcej, posiada dużą ilość dzieł naukowych, które niewątpliwie będą stanowiły wielką pomoc dla młodzieży polskiej przebywającej w zakładach naukowych w Kurytybie. Również dla nauczycieli księgozbiór ten będzie cenną pomocą w pracy samokształceniowej.

Na księgozbiór, liczący około 5.000 tomów, złożyły się książki z darów Światowego Związku Polaków z Zagranicy, dzieła zebrane przez przyjaciół wychodźców w Warszawie, oraz biblioteka Zrzeszenia Nauczycieli Szkół Polskich, wcielona do Centralnej Biblioteki uchwałą zarządu tego Zrzeszenia.

Po uruchomieniu biblioteki czynione będą starania, aby wszystkie instytucje polskie, znajdujące się w Kurytybie wcieliły swe biblioteki do Centralnej, dzięki czemu księgozbiór powiększyłby się do 10.000 tomów.

Powołanie do życia Centralnej Biblioteki Polskiej w Kurytybie jest jednym z wielu dowodów olbrzymiej popularności oraz szacunku i poważania, jakim Wojewoda Pomorski p. min. Władysław Raczkiewicz cieszy się wśród Polonii zagranicznej. Prace, włożone przez min. Władysława Raczkiewicza na odcinku Polonii zagranicznej są wręcz olbrzymie i im to w pierwszym rzędzie zawdzięczać należy dokonanie konsolidacji wśród polskiego wychodźstwa i zorganizowanie go w jednym potężnym Światowym Związku Polaków z zagranicy. Stanowią też one ogromny kapitał moralny, łączący Polonię zagraniczną z Macierzą i broniący naszych rodaków z zagranicy od wynarodowienia.

GAZIMI

Zwłoki ofiar katastrofy lotniczej w drodze do kraju

Sofia. Wczoraj w południe odbyło się w sofijskim kościele katolickim nabożeństwo za dusze ofiar katastrofy polskiego „Douglasa”. Zwłoki po sprowadzeniu do Sofii umieszczone zostały w udekorowanym zielenią oddziale kliniki uniwersyteckiej.

Wczoraj wieczorem ciała złożono w nowych trumnach, opleczętowanych przez władze, po czym wysłano je pociągiem do Warszawy.

O ubezwłasnowolnienie ks. Michała Radziwiłła

Ostrów (Wielkopolska). W dniu 15 bm. przed Sądem Grodzkim w Ostrowie odbędzie się sprawa o ubezwłasnowolnienie ks. Michała Radziwiłła z Antonina, który — jak wiadomo — chce się ożenić z Żydówką i zapisać jej swój rodowy majątek. Wniosek o ubezwłasnowolnienie stawiała rodzina Radziwiłłów.

Szpieg na szubienicy

Polska Agencja Telegraficzna komunikuje z Warszawy:

Bauer Jan, obywatel polski, z zawodu kupiec, zamieszkały w Toruniu, skazany został wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu na karę śmierci za szpiegostwo na korzyść jednego z państw ościennych.

Wyrok został wykonany dnia 30 listopada br.

Masowa akcja terrorystyczna za powiadaia komunści w Palestynie

JEROZOLIMA. Grupa palestyńskich komunistów opublikowała onegdaj manifest, w którym występuje przeciwko aktom indywidualnego terroru, zachęcając równocześnie do masowej akcji terrorystycznej.

Propaganda sowiecka w Czechosłowacji bez ograniczeń

Praga. W Pradze odbywa się obecnie sowiecka wystawa jubileuszowa. Wystawa cieszy się wielkim powodzeniem. Wystawę odwiedza około 500 osób dziennie. Co dziesiąta osoba otrzymuje darmo książkę o Związku Sowieckim.

W tych dniach wróciła z Sowietów delegacja zawodowych związków czechosłowackich. Bawiła ona tam prawie cały miesiąc i wzięła udział w uroczystościach 20-letnia Sowietów.

Polska a problem kolonialny

Wysuszone mydło Tukan w paczkach po 500 gramów. 8384

O. Z. N. i parlament

Realizowanie haseł „obrona Polski”, „podniesienie życia na wyższy poziom” w myśl wskazań Wodza Naczelnego, może i powinno być realizowane również na terenie parlamentarnym w formie zespołowej.

W tych zadaniach tkwi przyczyna zorganizowania parlamentarnego koła O. Z. N.

Powstanie tego koła nie jest nawrotem do form partyjnych. Stwierdził to wyraźnie podczas generalnej debaty budżetowej w Sejmie, prezes sejmowej organizacji koła, pos. Tomaszewicz, oświadczając, że „koło parlamentarne O. Z. N. nie jest i nie będzie stronnictwem, ani też jego parlamentarnym odpowiednikiem”.

Wiemy zatem z tego miarodajnego oświadczenia, czym koło nie będzie i być nie chce. Ale dowiedzieliśmy się równocześnie, czym jest i będzie, czym chce być. Z krótkiego oświadczenia prezesa całej organizacji, obejmującej zarówno teren Sejmu, jak i Senatu, pos. Świdzińskiego, wynika jasno, do czego koło w parlamencie zmierza i na jakich chce się oprzeć podstawach.

Pos. Świdziński wymienił dwa drogowskazy. Po pierwsze: Konstytucję Kwietniową. Po wtóre: deklarację ideową O. Z. N. z 21 lutego b. r.

Oto dwa filary, na których oprze się działalność koła w Sejmie i Senacie.

Zasięg tej działalności został również sprecyzowany z całą otwartością i szczerością. Stosunek koła parlamentarnego do budżetu polegać będzie na dokonaniu „dokładnej analizy cyfr i faktów i skonfrontowaniu jej z rzeczywistością kraju, oraz możliwościami wypełnienia zadań przez państwo”. Na następstwie tej zasadniczej postawy będzie „zawsze rzeczowy stosunek do prac rządu z zachowaniem pełnej niezależności w ocenie jego działalności”.

Tak więc już od chwili powstania parlamentarnego koła O. Z. N. uniemożliwione zostały wszelkie fałszywe interpretacje i dowolne wykładnie — a co ważniejsze: jasno wytyczone zostały linie kierunkowe i cel działań.

Jednocześnie na tym samym posiedzeniu Sejmu, na którym padły te ważne oświadczenia, wyjaśnione zostało ponad wszelką wątpliwość jedno z najdonioślejszych zagadnień naszej obecnej rzeczywistości: kwestia, którą pos. Miedziński określił trafnie jako „naturalną konsekwencję prymatu obrony państwa”.

Bo jeśli wyjdziemy z tych założeń, które cały ogół społeczeństwa przyjął z pełnym uznaniem, że obrona państwa stanowi pion, dokoła którego obracać się musi całe nasze życie publiczne, że dokoła tego pionu musimy się wszyscy zjednoczyć — to jako naturalną i logiczną konsekwencję uznać musimy zarówno prymat obrony, jak i tego człowieka, który ją symbolizuje. I jeśli w dyskusji sejmowej z ust sędziwego i bardzo zasłużonego bojownika w walkach o granice Polski słyszeliśmy rozstrząsania, czy w hierarchii państwowej wskazany jest ten „prymat”, czy zgodny jest z Konstytucją, czy ma uzasadnienie w naszej obecnej rzeczywistości — to słusznie mógł pos. Miedziński w odpowiedzi na takie zastrzeżenia wskazać, że „Naczelnym Wódcą to dziś nie tylko wojsko”, że „minęły już czasy, kiedy pań-

Sprawa podziału zamorskich terenów kolonialnych nie przestaje zajmować dyplomatów europejskich. Problem kolonialny był głównym przedmiotem rozmów, odbytych przed kilkoma dniami w Londynie pomiędzy premierem Chautemps i min. Delbossem z jednej, a premierem Chamberlainem, min. Edenem i lordem Halifaxem z drugiej strony.

Pojawiły się nawet doniesienia prasowe, wróżące zwołanie jakiejś bliżej nieokreślonej jeszcze konferencji międzynarodowej, której zadaniem byłoby najprzód przestudiowanie zasad i możliwości takiej rewizji, a potem nawet może przesądzenie o daleko idących zmianach w obecnym kolonialnym stanie posiadania.

Ne wydaje nam się, ażeby możliwości zwołania takiej konferencji, a już szcze-

ELEKTRIT RADIO
ODBIORNIKI NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI!

gólnie widoki na znalezienie rzeczywistego rozwiązania doniosłego problemu, przedstawiały się w tej chwili bardzo realnie. Faktem nie mniej jednak jest, że zagadnienie rewizji kolonialnego stanu posiadania stało na europejskim porządku dziennym i już łatwo nie da się zeń usunąć. Dyskusja międzynarodowa na ten temat została otwarta i wydaje nam

się potrzebne, ażeby już w pierwszym jej stadium było wiadomo, że zagadnienie kolonialne bardzo blisko obchodzi Polskę. Nie jest to żadna konstatacja nowa i nie powinna być dla nikogo nieoczekiwana.

Szereg luźnych i niezbyt skoordynowanych, ani sprecyzowanych wystąpień polskich — z lat ubiegłych — w sprawach kolonialnych został ukoronowany w październiku roku ubiegłego oficjalnym zgłoszeniem przez Polskę zainteresowania w rozwiązaniu problemu kolonialnego. W toku obrad Zgromadzenia Ligi Narodów w 1936 r. na komisji II (ekonomicznej) Zgromadzenia wystąpił delegat Polski, wiceminister przemysłu i handlu dr. Adam Rose z szeregiem postulatów, dających się streścić w dwóch zasadniczych punktach. 1) Polska musi uzyskać dostęp do surowców, i 2) Polska musi mieć zapewnione możliwości emigracji kolonizacyjnej.

Udowodnienie słuszności postulatów polskich nie było zbyt trudne. Wystarczyło przypomnieć kilka faktów notorycznych, z których jednak wielki międzynarodowy świat polityczny i gospodarczy nie kwapił się wyciągać wniosków.

Oto część zaledwie faktów, na których opierają się postulaty polskie: 1) na 24 zasadnicze surowce posiada Polska tylko 10 i to w ilościach bardzo niedostatecznych; 2) w latach 1934-35 wydała Polska na zakup surowców 850 mil. zł. tj. 50 proc. wartości całego importu do Polski (oczywiście, że w latach ostatnich, w miarę wzrostu koniunktury i produkcji polskiej suma płacona corocznie za surowce szybko wzrasta); 3) brak surowców uniemożliwia uprzemysłowienie kraju na szeroką skalę, a więc uniemożliwia zatrudnienie w przemyśle większych mas ludności przeludnionej wsi; 4) przyrost ludności jest w Polsce zjawiskiem stałym, świadczącym o wzrastającym jej dynamizmie; 5) wadliwa struktura gospodarcza ludności żyłowskiej sprawia, iż konieczna jest roczna emigracja żyłowska w liczbie przynajmniej 80 tysięcy ludzi, przy czym nie od rzeczy będzie wziąć pod uwagę, że przed wielką wojną z terenów, objętych obecnie granicami Rzplitej roczne emigracja żyłowska wynosiła co najmniej po 60 tysięcy ludzi.

Oczywiście, że dokumentacja polskiej tezy kolonialnej emigracyjno-surowcowej, przedstawiona przez min. dr. Rose, była znacznie obszerniejsza, aniżeli nasze z pamięci po prostu, dla ilustracji, dobrane zestawienia.

Nie jest naszym celem rozwijanie w tej chwili całej tezy polskiej i dowodzenie jej słuszności. Pragniemy jedynie w chwili, kiedy zaczyna się dyskusja na tematy kolonialne, przypomnieć, że Polska należy do krajów, które muszą jeszcze wywalczyć sobie w pełni miejsce pod słońcem, że jest państwem, przed którym stoi olbrzymie zadanie poprawienia zaniedbanej i skrzywionej przez niewolę struktury gospodarczej przez uprzemysłowienie kraju, czego warunkiem jest dostęp do surowców i możliwość ekspansji zamorskiej.

W świecie pokutuje bowiem ciągle jeszcze przekonanie — najzupełniej błędne — że Polska w rezultacie wielkiej wojny stała się państwem całkowicie nasyconym, że nic jej nie brakuje, co jest dla normalnego rozwoju potrzebne.

W rzeczywistości — jest inaczej... Polska chce ten stan zmienić, rozwiązać zagadnienie w drodze współpracy międzynarodowej. Występując ze swymi postulatami przed forum Ligi Narodów nie zrzekła się jednak bynajmniej zgłoszenia ich przed każdą inną instancją, czy konferencją międzynarodową, która by — ewentualnie — miała gestię w sprawach kolonialnych Lidze Narodów odebrać.

EMULSJA TRANOWA
WYROBU FIRMY
SCOTT
& BOWNE
doskonała odżywka dla dzieci

Brat króla Belgii poślubi 21-letnią księżniczkę z Anglii Nagły wyjazd króla Leopolda do Londynu

Londyn. W sobotę po południu przybył do Londynu zupełnie nieoczekiwanie król Leopold belgijski, któremu towarzyszy jego matka, królowa wdowa Elżbieta. Jak się jednak okazuje, wizyta króla i jego matki jest najzupełniej prywatna. Udają się oni na weekend do majątku ks. Portland w Północnej Anglii.

Liczący obecnie 80 lat ks. Portland był serdecznym przyjacielem króla Alberta. Gdy w czasie wojny Niemcy okupowali Belgię, król Albert i królowa Elżbieta z dziećmi przebywali w Anglii w majątku ks. Portland.

W związku z przyjazdem do Anglii króla Leopolda belgijskiego i matki je-

go, krążą pogłoski, że brat króla Leopolda książe Flandrii zaręczył się ma z wnuczką księcia Portlandu Lady Anne Cavendish-Bentick. Książe Flandrii Karol istotnie przybył wczoraj po południu do Anglii i odjechał zaraz do majątku księcia Portlandu, gdzie bawi jego brat król Leopold i jego matka królowa Elżbieta. Lady Anne Cavendish Bentick, która liczy 21 lat, przebywa również w majątku księcia Portlandu. Książe Karol jest, przyjacielem lat dziesięcinnych o 10 lat młodszym od niego wnuczki księcia Portlandu.

Ród książąt Portlandu jest jednym z najbardziej arystokratycznych w Anglii.

W przyjaznej rozmowie

Na zdjęciu minister Spraw Zagranicznych Francji Deibos w rozmowie z ministrem Beckiem w gabinecie naszego Ministra Spraw Zagranicznych.

stwa trzymały sobie w jakimś ustronnym pałacu generała”, by dopiero na wypadek wojny powoływać go do czynu, że „dzis ten, kto ma obronę organizować, musi wiedzieć, co się dzieje w kraju w czasie pokoju i musi mieć wpływ na to”.

A z tego oczywiście już w logicznym następstwie wynika to wyjątkowe w hierarchii państwowej stanowisko człowieka, reprezentującego „prymat obrony państwa”, człowieka, na którego barkach spoczywa tak wielka odpowiedzialność.

Dobrze, że już od samego początku

obecnej sesji parlamentarnej te zasadnicze zagadnienia zostały i poruszone i ustalone.

Obóz Zjednoczenia powstał jako wykładnik idei obrony i realizator tej idei w społeczeństwie. Powstał jako oddźwięk haseł, wysuniętych przez Naczelnego Wodza.

Na terenie parlamentu, oparty o dwa filary: konstytucję i deklarację ideową — będzie działał w tym kierunku, jak to sprecyzował prezes koła sejmowego, by „przekreślił płoty i mury, dzielące naród, szukając drogi do zorganizowania wysiłku całego narodu”.

Sukces świetnego filmu Warner Bros „Kid Galahad” na ekranach całej Polski

Znakomity film „Kid Galahad” (z Robinsonem i Bette Davis, reżyserii Michaela Curtiza), o którym już wielokrotnie pisaliśmy, rozpoczął pełną sukcesów wędrówkę po ekranach Rzeczypospolitej. Grały lub grają ten film następujące wielkie kina:

- „Słońce” w Poznaniu,
- „Atlantic” we Lwowie,
- „Helios” w Wilnie,
- „Colosseum” w Katowicach,
- „Rialto” w Łodzi i szeregu innych.

Wszędzie „Kid Galahad” wywołuje najwyższy zachwyt publiczności, budząc na widowiskach nieopisane emocje.

W Toruniu „Kid Galahad” wyświetlany będzie w najbliższym czasie w kinoteatrze „As”.

Nowinki filmowe

Gregory Ratoff, dobrze znany publiczności aktor z takich filmów, jak „Pod dwiema flagami” i „Droga do sławy”, wyreżyseruje znowu film dla wytwórni „20th Century-Fox”. Będzie to jego drugi obraz od czasów „Zapomnianej Symfonii”, której był reżyserem. Film będzie się nazywał „LANCER SPY”. Temat szpiegowski. W rolach głównych: Michael Whalen i Frances Drake.

Aleksander Korda, słynny producent angielski, tworzy dla wytwórni „20th Century-Fox” na terenie Anglii film osnuty na tle życia słynnego agenta angielskiego z Dalekiego Wschodu — Lawrence’a. Główna rola nie jest jeszcze obsadzona.

Helen Wills-Moody, mistrzyni świata w tenisie, została zaangażowana przez Darryla F. Zanucka do nowego filmu wytwórni „20th Century-Fox”. Chwilowo wytwórnia poszukuje dla niej odpowiedniego scenariusza.

Grace Fields, najslyniejsza kobieta - komik kontynentu, zwana „Chaplinem w spodniach”, przybyła do Hollywood w związku ze zdjęciami do filmu dla wytwórni „20th Century-Fox”. Grace Fields posiada największą „vis-comica”, jaką miała kiedykolwiek kobieta i każdy jej występ przed mikrofonem „B.B.C.” w Londynie był płatny 50 dolarów za słowo.

NA SREBRNYM EKRANIE

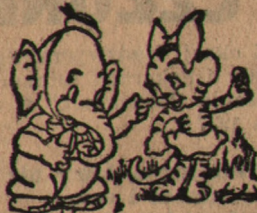
Wywiad z Mickey Mouse Ewolucja filmów rysunkowych

Wszyscy ci ludzie, którzy oklaskują mnie w kinach i którzy tak chętnie przypatrują się wszystkim moim przygodom, stwarzanym przez ojca mego Walta Disney'a, wszyscy ci ludzie nie wiedzą właściwie, w jaki sposób przyszedł na ten piękny świat. Nim jednak opowiem wam historię mego życia, należałoby może opowiedzieć najbardziej ogólnie historię powstania filmów rysunkowych.

Narodziny poruszających się rysunków datują się jeszcze na 30 lat przed narodzeniem się filmu samego, t. j. sięgają epoki bardzo, bardzo dawnej, gdy wynaleziony zo-

jących się obrazków. W owym czasie o aparacie projekcyjnym nie było jeszcze mowy i dlatego tej małej zabawki nie można było oglądać na ekranie.

W roku 1908 w sali „Gymnase de Paris” wyświetlono po raz pierwszy poruszające

się rysunek, stworzone przez Francuza Emila Cole'a. Ideę Cole'a przyjął Amerykanin Winsor McCay i wprowadził w Ameryce poruszającą się istotkę, która stała się natychmiast znana na całym świecie p. n. Gerty. Bohater tego pierwszego filmu rysunkowego nazwany Gerty Dinosaurus, zyskał sobie w owym czasie bardzo wielkie powodzenie. W tym samym czasie, t. j. mniej więcej w roku 1911 Amerykanin Bray zaprezentował publiczności nowy film rysunkowy z bohaterem nazwanym przez niego plk. Liar. Ci dwaj ludzie McCay i Bray uważani są za pierwszych twórców filmów rysunkowych. W owym czasie McCay rysow-

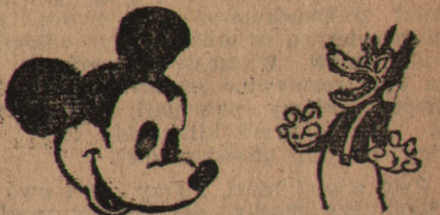

wał „zootrop” — mały poruszający się cylinderek, zaopatrzony w szczyłiny, przez które oglądało się serię jak gdyby porusza-

Przebieg od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE 7% FABRY
KOWALSKINA
Kłóśnie się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE I KATARZE

wał około 3000 kolejnych szkiców, by stworzyć jeden króciutki film. Dziś dla 250 metrów filmu rysunkowego potrzeba do 2000 małych rysuneków.

Gdy tylko ja przyszedłem na świat w głowie Walta Disney'a, wprowadził on mnie natychmiast na ekran, skąd szturmem zdobywałem wielbieli w całym świecie. Walt Disney otaczał mnie bardzo staranną opieką. Gdy tylko trochę podrosłem, nauczył mnie mówić. Po raz pierwszy przemówiłem w filmie „Steamboat Mickey”.

Pierwsze wysiłki Disney'a oceniano bardzo nisko. Płacono mu po 30 centów za jedną stopę taśmy. Dziś ojczulek mój wrócił już w cenę. Za jego filmy płacą dzisiaj 200 razy więcej i uzyskuje on 50 dolarów za 1 stopę. W dalszej trosce o mnie i o moją rodzinę Disney wprowadza do filmów swoich wszystkie nowości, jakie zostają wynalezione. Tak było z wdziankiem, z kolorem, a obecnie z filmem plastycznym. Ale o tym nie wolno mi jeszcze mówić.

Procedura tworzenia filmów kolorowych różni się bardzo od normalnej produkcji filmów czarno-białych. Każdy poszczególny rysunek musi być wymalowany w tych barwach, jakie chce się uzyskać potem na ekranie. Ale jest to dziedzina bardzo zawiła i trudno mi opisywać ją dokładnie. Nie jestem jedynaczką. Rodzina Disney'a jest duża i liczna. Składa się z różnych osób, a to Minny, Kaczor Donald, Trzy Małe Świnki, Trzy Małe Wilki i ich wielki niedobry ojciec, Pluto — groźny stróż, Krówka Klara i wiele innych. Wyszczególniam te wszystkie imiona tak dobrze wam znane, po to, by odpowiedzieć na wielokrotnie zadawane pytanie, czy rysownicy Disney'a używają żywych modeli, osiągając tak idealne podobieństwo ruchów w swoich rysunkach. Jest rzeczą zrozumiałą, że byłoby niesłychanie trudno zmusić rozmaite twory, niestworzone przez Walta Disney'a, do poruszania. Rysownicy Disney'a zmuszeni są całymi godzinami obserwować ruchy, tych zwierząt, które następnie odtwarzają na ekranie. Niejednokrotnie przechadzając się po studiach Disney'a, można zauważyć rysowników jego siedzących z arkuszem papieru przed lustrem i robiących do siebie samych najpocieszniejsze miny. Obserwując siebie samych w rozmaitych grymasach przenoszą to następnie na papier. Bardzo wielkiej pracy potrzeba, by wykończyć jeden film rysunkowy. Walt Disney zatrudnia w swoich pracowniach około 600 osób, rysowników, fotografów itd., a mimo to na stworzenie filmu rysunkowego potrzeba od 3 do 6 miesięcy czasu.

Nasz wielki konkurs filmowy.

Nasz nowy konkurs filmowy wzbudził duże zainteresowanie wśród naszych Czytelników. Do tej pory wpłynęło już wiele odpowiedzi — dlatego też przedłużamy termin zamknięcia ankiety. Wkrótce ogłosimy spis cennych nagród pieniężnych i wartościowych.

Odpowiedzi należy nadsyłać do redakcji „Dnia Pomorza”, Toruń, ul. Bydgoska 56 — (Konkurs filmowy), razem z poniższym kuponem. Poprzednie odpowiedzi bez kuponu są ważne.

Powtarzamy pytania ankiety, na które szukamy odpowiedzi:

Kto jest

- 1) najpopularniejsza gwiazda filmowa zagraniczna?
- 2) najpopularniejsza gwiazda polska?
- 3) najpopularniejszym gwiazdorem zagranicznym?
- 4) najpopularniejszym gwiazdorem polskim?
- 5) Który film zagraniczny produkcji 36/37 uważamy za najlepszy?
- 6) „ „ „ polski „ „ „ „ „ „

Kupon konkursowy

upoważniający naszych Czytelników do wzięcia udziału w naszym Konkursie filmowym.

Stawka o życie

Niezmiernie ciekawą intrygę powieści „Milczące usta” Oskara Jansena, która cieszyła się w Europie ogromną poczytnością, wziął za temat do swego wyjątkowo udanego filmu pt. „Stawka o życie” słynny realizator Ryszard Eichberg. Eichberg to znawca publiczności. Wie czego jej potrzeba, co ją interesuje, co porywa. A przy tym nawet sensację potrafi jej podać w formie bardzo artystycznej. „Stawka o życie” to historia tajemniczej zbrodni, której ślady prowadzą do krańcowo różnych środowisk jak: luksusowa willa adwokata, kulis nocnego lokalu, atelier filmowe, podejrzany hotel etc.

Film ten nie szuka taniego efekciarstwa i niezmiernie daleko stoi od płytkiej sensacji. Akcja rozwija się wyjątkowo logicznie, a przeżycia bohaterów są przeżyciami żywych ludzi, myślących i czujących. Film nie tylko zaciękuje, nie tylko porywa, ale i wzrusza również dzięki doskonałej grze zespołu: subtelnej Kitty Jantzen w roli szantażowanej ofiary, Karla Diella, Harri Hardta, żywiwej Margit Simo i innych. Świetnie oddane, malowane jest to charakterystyczne

każdego z wprowadzonych środowisk. Po raz pierwszy publiczność pozna atmosferę filmowego atelier. Na specjalną uwagę zasługuje ostatni akt filmu „Stawka o życie” imponujący wybuchowym tempem i nieoczekiwanym rozwikłaniem intrygi.

Film zostawia niezatarte wrażenia.

Scena z filmu „Stawka o życie”.

Praca parlamentarzystów pomorskich w Izbach Ustawodawczych

Dnia 6 grudnia r. przed mikrofonem Rozgłośni Pomorskiej Polskiego Radia przeprowadzona została rozmowa z prezesem grupy regionalnej senatorów dr. Konradem Siudowskim, którą zamieszczamy poniżej.

Pan senator zapytany przez nas o dotychczasowe rezultaty pracy grupy na terenie parlamentu oświadczył, że zespół posłów i senatorów pomorskich poszczycić się może już pewnymi realnymi osiągnięciami. Brałiśmy — oświadczył nam p. senator — czynny udział w debacie nad projektem rządowym o rozszerzeniu granic administracyjnych Pomorza. Myśliliśmy nasze spotkały się z całkowitą aprobatą Rządu. Nowe Wielkie Pomorze stało się jednym

**Z NAJWIEKSZYCH I NAJZASOB-
NIEJSZYCH WOJEWÓDZTW
W POLSCE.**

Sięgać bowiem będzie od Gopła aż w głąb Mazowsza. Jako pozytywne osiągnięcie interpelacji parlamentarnej uważać należy powołanie Kuratorium Pomorskiego w Toruniu oraz reaktywowanie Sądu Apelacyjnego w stolicy Pomorza. Podczas sesji nadzwyczajnych przedstawiony został Izdom Ustawodawczym wniosek w sprawie

STWORZENIA WSZECHNICY

względnie wyższej uczelni na Pomorzu. Jesteśmy optymistami i wierzymy, że atmosfera na jaką natrafiliśmy w Ministerstwie Oświaty pozwoli nam na szybkie zorganizowanie przyszłej akademii pomorskiej (Odpowiedź p. Ministra Oświaty podaliśmy kilka dni temu — przyp. red.).

Jako reprezentanci Pomorza cieszymy się w stolicy jak najszybciej zaopinią i uznaniem. O marmurową kolumnadę sali sejmowej niejednokrotnie odbijały się ważne zagadnienia pomorskie, budząc zawsze powszechne zainteresowanie i elektryzując członków obu Izb. Pomorze i Gdynia stały się wśród kolegów parlamentarzystów z innych okręgów wyborczych synonimem polskości i odrodzenia gospodarczego.

Nasze najbliższe prace określiłbym jako dążność do spótygowania życia gospodarczego na Pomorzu. W kompleksie aktualnych spraw pomorskich kamieniem węgielnym jest rolnictwo. Obecne położenie wsi nie jest objawem przejściowym, wywołanym koniunkturą lub zbiciem okoliczności. Na dzisiejszy stan wsi składają się liczne inne zjawiska. Koniunktura może wpłynąć na złagodzenie lub zaostrzenie zagadnienia. Jeden jakiś zabieg lub środek nie potrafią poprawić tego stanu. Konieczne jest zastosowanie

CAŁEGO ZESPOŁU ŚRODKÓW ZA- RADCZYCH,

które działając w sposób skoordynowany podniosą gospodarkę wsi.

Uzdrowienie sytuacji widzimy więc w

RACJONALNIE POJĘTEJ AKCJI ODDŁUŻENIOWEJ,

W podniesieniu kultury rolnej, w zorganizowaniu zbytu produkcji, a przede wszystkim w pomnożeniu rentowności warsztatów rolnych.

Tegoroczna klęska nieurodzaju spowodowana posuchą i gradobiciem zmusiła nas do domagania się obniżki taryf kolejowych oraz cen nawozów sztucznych. Nie mniejszą wagę — mówi nam w dalszym ciągu senator Siudowski — przywiązujemy

**DO REORGANIZACJI SPÓŁDZIEL-
CZOŚCI ROLNICZO-
HANDLOWEJ** a szczególnie do spółdzielni zbytu i spółdzielczości mleczarskiej. Nasze zbiorowe lub indywidualne interwencje względnie też wystąpienia znalazły u czynników miarodajnych istotne poparcie.

O ile chodzi o produkcję przemysłową, handel i rzemiosło, to właśnie w tych dniach podczas inauguracji sesji budżetowej domagaliśmy się wciągnięcia ziem zachodnich w orbitę wielkiego planu inwestycyjnego. Żyjemy i pracujemy na terenie wbitnie eks-

ponowanym, to też musimy się wykazać znakomitą prężnością gospodarczą. W zakresie spraw Wolnego Miasta Gdańska pragniemy jeszcze silniej związać się na polu ekonomicznym i gospodarczym. Port gdyński stał się pierwszorzędnym instrumentem zaplecza. Stale domagamy się, by promieniowanie życia gospodarczego od zaplecza do portu rozszerzało się jaknajdalej. Postulat jaki niejednokrotnie wysuwaliśmy to zamiar stworzenia z Pomorza takiego zaplecza, które po trafiliby wykorzystywać i rozbudować swoje własne wyjście na morze.

Jak to stwierdził pan minister Kwiatkowski nasza polityka morska zaoszczędziła nam przeszło dwa miliardy złotych. Wynika z tego, że

INWESTYCJE NA ODCINKU MOR- SKIM NAJSZYBCIEJ SIĘ RENTUJĄ

To samo da się zastosować do inwestycji w zapleczu pomorskim. Na obsza-

rze tym pilnym jest uruchomienie potężnych kapitałów na budowę dróg bitych i wodnych zespalaających Gdynię z Wielkim Pomorzem.

Na zapytanie nasze jak układa się konflikt posłów i senatorów z tak zwanym terenem, pan senator zakomunikował nam:

Jesteśmy w stałej i bezpośredniej łączności z organizacjami i zrzeszeniami gospodarczymi.

Sami wyszliśmy z rozmaitych komórek naszego życia gospodarczego i dlatego pracujemy nie w oderwaniu od rzeczywistości ale w oparciu o żądania społeczeństwa. W okresie lata przeprowadziliśmy naradę w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gdyni. U schyłku ub. miesiąca odbyła się w Grudziądzu konferencja z przedstawicielami rzemiosła pomorskiego. Niebawem Pomorska Izba Rolnicza oraz Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zwołują konferencję w której zapowie-

Nowy zarząd okręgowy Białego Krzyża w Toruniu

Dnia 3 bm. odbyło się w Domu Społecznym w Toruniu zebranie konstytucyjne zarządu okręgu pomorskiego Polskiego Białego Krzyża.

Zebranie zagalę w zastępstwie nieobecnego w Toruniu prezesa dr. Jezierskiego p. plk. Matzenauer. Uchwalono następujący skład zarządu: dr. Jezierski Franciszek — prezes; wiceprezisi: pp. plk. Matzenauer, p. Wanda Szeliżyna, p. dr. Rakowski; sekretarz: p. Maria Kossakowa, skarbnik: p. dyr. Sobolewski; członkowie zarządu pp. mir. Adamczyk, dyr. Glass, inspektor Klimesz (Bydgoszcz); kptł Milewicz, Malczewska J., Włocła-

wek), Mystkowska H. (Włocławek), prezes Szurlewicz, nac. Sztekiel, Szulc A., Tymieniecki Jerzy, plk. em. Zaboklicki (Grudziądz).

Jako zastępcy pp. mec. Kulerski, mgr. Jasiński z Chełmna i p. Olaszewski z Podgórz. Jako delegaci władz wojskowych i szkolnych — p. kpt. Mieczysławiński i p. inż. Kochanowski. Do komisji rewizyjnej: pp. dyr. Mrozowski, dyr. Szpręglewska, Gottwaldowa.

Następnie omówiono program pracy i podział czynności w roku bieżącym w działach: oświatowym, organizacyjnym i propagandowym.

„Turyści” — nabieracze ze sfał- szowanymi dokumentami przycupnęli na dłużej w Bydgoszczy

Władze policyjne przytrzymały w Bydgoszczy niej. Stanisława P. i jego żonę Marię, obojga bez stałego miejsca zamieszkania, którzy na gruncie bydgoskim zamierzali zastosować swój ciekawy „trick” zarobkowy.

Oto państwo ci jeździli po całym kraju jako turyści, zbierając dla siebie pieniądze. Przychodziło im to tym łatwiej, gdyż legitymowali się książką turystyczną, podpisaną przez urzędników zarzą-

Ju miasta Warszawy, Komisariatu Rządu m. Warszawy i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i zaopatrzoną pieczęciami tych urzędów. Podpisy i pieczęcie — jak się okazało — były sfałszowane.

„Turyści” odwiedzali różne firmy, przedsiębiorstwa i instytucje, które „naciągali” na gotówkę.

Oszukańczęm małżeństwem zajęł się prokurator.

Radiotechnika na usługach lotnictwa Z Międzynarodowej Wystawy Lotnictwa w Mediolanie

Bardzo interesująco przedstawia się tegoroczna Druga Międzynarodowa Wystawa Lotnictwa w Mediolanie, na której wśród 9 wielkich państw również i Polska wystawia swój wspaniały dorobek w dziedzinie lotnictwa. Szczególnie ciekawe są urządzenia radiotelegraficzne w lotnictwie. Pod tym względem celują Niemcy, którzy w czterdziestu stoiskach pokazują rozwój techniki radiowej i najnowsze aparaty, dające wielkie usługi lotnictwu.

Spółka się tam stacje nadawcze i odbiorcze, urządzenia umożliwiające ustalenie kierunku dla samolotów i lotnisk, przeznaczone dla najróżniejszych celów

i w różnym wykonaniu. Jeżeli samolot komunikacyjny opuszcza lotnisko to i nadal utrzymuje stałą łączność z swym portem macierzystym i drogą radiową kieruje się go do następnego miejsca lądowania. Pilot otrzymuje ze stacji lotniska nie tylko komunikaty meteorologiczne, lecz i wskazówki, jakiej trzymać się ma wysokości, oraz otrzymuje dokładne informacje dotyczące miejsca nad którym samolot właśnie się znajduje. Tak zwany „Peiler” radiowy wskazuje lotnikowi autematycznie, czy trzyma się on właściwego kursu, a gdy samolot wreszcie przyleci do miejsca swego przeznaczenia, a z powodu mgły utrudnione mu jest odnalezienie lotniska, wówczas także z pomocą przychodzi mu radiotelegrafia. Nadaje się pilotowi sygnały radiotelegraficzne, w którym miejscu i w jakim momencie ma osadzić maszynę na ziemi i lądować.

Tego rodzaju urządzenia pokazuje w Mediolanie firma Telefunken, która zarazem daje pogląd na obecny wysoki stan techniki radiowej w lotnictwie. Zwiedzający wystawę znajdują tam wszelkie przyrządy i najnowsze zdobycze techniki radiowej, jakie używa się obecnie w samolotach komunikacyjnych i wojskowych, a ponadto w jakie urządzenia zaopatrzone są nowoczesne lotniska. Z aparatów nawigacyjnych na stoisku Telefunkena niewątpliwie najciekawszy jest przyrząd wskazujący pilotowi czy trzyma się właściwego kursu, lub też czy od niego odbiega. Skoro pilot trzyma się właściwego kursu, wówczas w słuchawkach słyszy równy, powtarzający się ton, o ile jednak odbiega na prawo usłyszy znak Morsego a (kropka — kreska), a jeżeli odbiega na lewo znak Morsego n (kreska — kropka). Przyrządem tym odbierać można również wiadomości jak i inne.

Popularne pociągi w grudniu rb.

Tegoroczny sezon zimowy Liga Popierania Turystyki otwiera zorganizowaniem 30 pociągów popularnych, które w ruszą w ciągu grudnia z terenu wszystkich dyrekcji OKP do ważniejszych ośrodków turystycznych i narciarskich.

M. in. uruchomione będą pociągi popularne do Zakopanego, w okresie świąt Bo-

żego Narodzenia pociąg popularny z Warszawy do Worochty, nieco później zorganizowany będzie pociąg popularny z Warszawy do Krynicy. Odjadą również wszystkie pociągami popularnymi ze Lwowa do Sławska, z Krakowa do Katowic, z Katowic do Wisły.

Wiadomości sportowe

WŁOCHY REMISUJĄ Z FRANCJĄ.

Paryż. W Paryżu wobec 45.000 widzów rozegrany został międzypaństwowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Francji i Włoch.

NIEMCY REMISUJĄ Z BELGIĄ W HOKEJU

Duesseldorf. Siódmy międzypaństwowy mecz hokejowy Niemcy - Belgia, rozegrany w Duesseldorf w niepomyślnych warunkach atmosferycznych przyniósł wynik remisowy 1:1.

TA PRZYJEMNOŚĆ DOŚĆ DROGO KOSZTOWEJ - 1.300.000 ZŁOTYCH WYDAŁ EYSTON NA POBICIE REKORDU ŚWIATOWEGO.

Dzienniki amerykańskie wciąż piszą o fantastycznym rekordzie automobilowym ustanowionym niedawno przez kpt. Eystona.

POLSCY HOKEIŚCI ZAPROSZENI DO SZWECJI.

Bawiący w Katowicach wraz z drużyną sztokholmską, dyr. Wilson, w rozmowie z prezesem PZHL konsulem Kurnickim zaprosił na trzy mecze reprezentację hokejową Polski.

Giędy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ z dnia 6. 12. 1937 r.

Belgia 89,80-89,98-89,62; Berlin 212,07-212,11; Gdańsk 100,00-100,20-99,80; Amsterdam 293,60-294,32-292,88; Kopenhaga 117,70-117,99-117,41; Londyn 26,36-26,43-26,29; Nowy Jork czeł 5,27 1/2-5,287 1/2-5,253 1/2;

Waluty: Belg. belg. 89,98-89,55; dol. ameryk. 5,27 1/2-5,25; dol. kanad. 5,27 1/2; dol. austr. 98,50-97,50; mark. niem. 121,00-117,00; Tel Aviv 28,30-26,00.

Akcje Bank Polski 108,00; Wegiel 25,50; Lipopol 55,25-56,00; Ostrowiec 48,25; Starachow. 31,50; Haberbusch 42,75; Tendencja mocniejsza.

Papierzy: 4 1/2 proc. wewnętrzna 59,00-59,25-58,75-59,00 dwa ost. setki; 3 proc. inwest. 1 em. 76,50 serie 88,00; 3 proc. inwest. 2 em. 75,75 serie 87,25; 5 proc. konwersyjna 63,50; 4 proc. prem. dol. 40,75-40,88; 4 proc. konsolidacyjna 62,75-63,50-63,25-62,00-62,25 2 ost. dr.; 4 1/2 proc. pozost. ziem. seria 1 57,00; 8 proc. ziem. dol. kupon 10, 102,21; 8 proc. ziem. dolarowa 74,00; 4 1/2 proc. ziemskie seria piąta 57,38-57,63; 4 1/2 proc. Warszawa 61,00; 5 proc. Warszawa stare 67,00-67,50; 5 proc. Warszawa 1933 65,50; 6 proc. obl. warsz. srebrna emisja 66,50-65,50 ost. drobne; 6 proc. obl. Warszawa ósmą i dziew. emisja 63,00. Tendencja dla pożyczek i listów mocniejsza.

NOTOWANIA GIEŁDY POZNAŃSKIEJ z dnia 6. 12. 1937 r.

Ceny transakcyjne: owies pierwszy standart 49 ton 21,00; ceny orientacyjne: żyto 21,50-21,75 uszłabe, mąka żytnia pierwszy gatunek 0-50 proc. 39,50-41,50; mąka żytnia gatunek pierwszy 0-65 proc. 29,00-30,00. Reszta notowań bez zmiany. Ogólne usposobienie spokojne. Obrót: żyta 665, pszenicy 303, jęczmienia 90, owsa 223.

Nowy „Eterychny” Puder do Twarzy

Zadziwiający wynalazek paryskiego chemika-kosmetyka

Puder do twarzy dziesięciokrotnie drobniejszy niż ten kiedykolwiek zostało osiągnięty! Tylko puder utrzymujący się w powietrzu jest suitykowany! Na tym polega nowy zadziwiający sposób fabrykacji pewnego paryskiego chemika - usadoptowany obecnie przez firmę Tokalon.

Sprawia to, że Puder Tokalon preparowany według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Puderu Tokalon, przylega równo i gładko, pokrywając skórę jakby niewidzialną powłoką piękności.

Salon Fryzjerski pod nazwą „Rococo” dla Pań i dzieci przy ul. Różanej nr. 1, I. piętro NAD ARKADAMI. Zapewniając jak dotąd sumienną i fachową pracę wchodzącą w zakres damskiego fryzjerstwa, proszą o łaskawe poparcie nowego salonu „ROCOCO”. Pozostają do usług łaskawym Paniom z poważaniem A. Woelk właściciel Zakładu Fryzjerskiego przy ul. Żeglarskiej 26, róg Szerokiej.

Zawiadomienie. Podaję do łaskawej wiadomości, Szan. Klienteli, że z dniem 27 listopada 1937 r. przeniosłem moją drukarnię z ulicy Puckiej na ulicę Br. Pierackiego 4. Zarazem donoszę, że z dniem 1-go grudnia br. otworzyłem przy drukarni księgarnię, skład papieru i materiałów piśmiennych. Moja 15-letnia praktyka w zawodzie graficznym i fachos we kierownictwo dają rękojme solidnej i rzetelnej obsługi. Prosząc nadal o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa pozostaję z poważaniem Drukarnia i Księgarnia Alfonsa Patera Wejherowo, ul. Br. Pierackiego 4.

RÓŻNE Drogeria Soto-Krauze obecnie Mickiewicza 70 8265C

Parkieły włókuje, cyklenuje i froturuje, wataje okna na zimę F-a „POLSZYB” zakład czyszczenia okien parkietów. Wł. Adam Piotrowski, Gdynia, Ant. Abrahama 20, telef. 20-92.

Pracownia Kuśnierska Fr. Białkowski Toruń, Kopersnika 41, wykonuje wszelkie prace kuśnierskie fachowe i tania, oraz farbowanie wszelkich zrudziących-skor. 7741Ck

Warsztat ślusarski Maksymilian Krysiński Gdynia ul. Eug. Kwiatkowskiego 29 wykonuje: konstrukcje żelazne oraz wszelkie prace wchodzące w zakres ślusarstwa. 7864M

Zakład tapicerski wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres tapicerski oraz materace siatkowe. Czarnecki, Toruń, Przedzamcze 18. 8404

Grafologini obecnie Rabskańska 6, dawniej Bankowa 6, przyjmują je od 9-1, 3-8. 8400

Obelge rzuconą na p. M. Gładyskowską cofam i ja za to przepraszam, I. Skubich. 8408Tk

Szkoła tańców Werny rozpoczyna nowy kurs 16 grudnia. W programie ostatnie nowości. Toruń, Stary Rynek 16. 8409

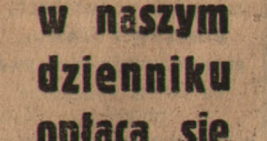
Miód na święta 100% pszczołowy, gęsto krupisty 3 kg 8,-, 5 kg 12,- zł., 10 kg 22,- zł., 20 kg 40,- zł. Biały kwiatowy 3 kg 9,20, 5 kg 14 zł., 10 kg 25 zł., 20 kg 46 zł. Orzechy włoskie 5 kg 9 zł. Jabłka 10 kg 7 zł. z opakowaniem i opłatą pocztową wysła Piotr Buczkowski i S-ka Zbaraż 38 8144

Nitrocelulodowe lakiery natryskowe i olejne we wszystkich kolorach, farbrykach i ilościach lakierownikom poleca: HURTONIA DROGERYJNA T. Rzymkowski, Toruń, ul. Szeroka 43, telef. 1923. 7603C

Obiady z kotła 40 gr., z trzech dań 70 gr., Kolacje 50 gr. poleca Restauracja „Bacon”, Toruń, Małe Garbary 13, 7923Ck

Ogłaszanie się w naszym dzienniku opłaca się stokrotnie!

MATRYMONIALNE 5675 par stanie na ślubnym kobiercu w tym karnawale, skojarzonych przez Najstarsze Biuro Matrymonialne „Głos Serca” Stanisławów, Słowackiego 20. Najbogatsze partie pań — panów z całego świata, posągi od 1.000-1.000.000 oraz różne stanowiska. Napisać swe dane z wymaganiami, zadającym wysyłamy kilkadziesiąt ofert. Złoty znacznik załączyc. Liczne podziękowania. 8306

KOGUTEK „WIGRENO-NEUROSIN” GRYPY, PRZEZIĘBIENIE, BOLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.

Najstarszy chrześcijański skład futer w Toruniu „Futro” Maria Bohuszewiczowa ul. Szeroka 25, I. ptr. Tel. 24-28. Warszawa, Puławska 41, m. 6. POLECA Najwytworniej! Najsolidniej! Najtaniej! Gotowe modelowe futra stale na składzie. Wykonanie zamówień według najnowszych modeli paryskich — Pracownia na miejscu i w Warszawie pod kierownictwem pierwszorzędnych sił fachowych

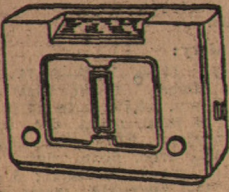
WIECZNIE MŁODA może Pan! być. Uniknięcie zmarszczek i zgrubienia cery jest dziś b. łatwa. Należy tylko dbać o cerę pielęgnując ją skutecznym kremem i dobrym pudrem „Sekret Piękności” Anida.

Największy wybór: żyrandoli, lamp biurowych i nocnych, radioodbiorników, żelazek, czajników, garczków, kucharek i piecyków, sprzętu radiowego, materiałów instalacyjnych. Ceny konkurencyjne. Dogodne spłaty. firma Inz. T. Wiczfiiński Gdynia, Świętojańska 59, tel. 28-38. Popierałoby przedsiębiorstwa handlowe prywatnej inicjatywy.

Gruźlica płuc jest nieuleczalna i ocozonnie, nie robiąc różnicy dla pól, wieku i stanu poelaga bardzo wiele ofiar. Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, gryp, uporczywego męczącego kaszlu i t. p., stosują pp: lekarzo „BALSAM TRIKOLAN-AGE”, który nielwająco wydzielania się płwociny, usuwa kaszel, wzmacnia ogólny i samopoczucie chorego, oraz powiększa wagę ciała. Do nabycia w aptekach. 8297

Harmonia dźwięku — Estetyka kształtu to Philips Super 6-38 najnowszy model na rok 1938. Poleca na dogodnych warunkach spłata do 18 miesięcy. Z. Czupryński 7788 Gdynia, ul. Starowiejska 16, telefon 2462.

Sygnatura: II. Km. 1539/37. 6899 OBWIEZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu III rewiru, Wojciech Janowski, mający kancelarię w Grudziądzu ul. Legionów Nr. 15, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 11 grudnia 1937 r. o godz. 10 w Dragaczu pow. Świecie odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Willega Czarskiego, składających się z 400 okien inspektowych w dobrym stanie, oszacowanych na łączną sumę zł. 2400,— Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Grudziądz, dnia 6 grudnia 1937 r. Komornik: (—) W. Janowski. 8306

SUPER PHILIPSA

ZAKŁADY ELEKTROTECHNICZNE J. MACIEJEWSKI

GRUDZIĄDZ

Mickiewicza 12
Telefon 18-16

Wpłata zł 24,— Raty mies. zł 24,10 8397

Bezplatne badanie lamp radiowych!

SPRZEDAŻ

Wytworzone PALTA

Kozłowski ul. Szeroka 31 Toruń.

Okazja 6112

Maszyna do szycia, radio Philips r. 3637, futro męskie i damskie, walizka, szafa, lornetka polowa, **DOM KOMISOWY** Gdynia, Świętojańska 71
Zakup i sprzedaż używanych przedmiotów.

Solidne Meble W. GRALEWSKI

ul. Prosta 21 638
bis a vis ul. Wysokiej

Kapelusze damskie

największy wybór, najnowsze fasony, najniższe ceny. Tylko Żeglarska 20. (dwa okna wystawowe). 8403C

Detektory

z głośnikiem w pięknych skrzynkach poleca Witold Jankowski, ul. Chelmińska 2. Kredyt na asygnaty. 8402C

Okazja

Gabinet oraz salon i wartościowe obrazy okazjnie do sprzedania. Oferty pisemne kierować do Adm. „Dnia Tczewskiego II.” pod nr. 341. 8407

Na gwiazdkę tylko Pierniki Weese'go

Toruń, ul. Król. Jadwigi 20. 7757

Najlepsze pierniki

toruńskie, lornetkowy i wafłowy poleca A. Rest, dawniej Herrmann Thomas Toruń, Nowy Rynek nr. 4. hurt, detal. 7846C

TRYKOTY SWETRY

damskie, męskie, dziecięce DUŻY WYBÓR welen półkoszycznych P. SKŁADANOWSKI Toruń, St. Rynek 24. KREDYT NA ASYGNATY

Karpie

(waga sztuki 500—1000 gr), za 10 67 z, wysyła się franco 5 kg. karpia jako paczkę żywnościową za zał. czeniem pocztowym, oraz przyjmuje się zamówienia na karpie wigilijne. Zarząd Staw. Gosp. Rybn. Maj. Rakowice p. Rakowice, pow. Lubawa 8389C

Fartuchy płaszczowe, prześcieradła, ręczniki, froté, pończochy

Wielki wybór! Niskie ceny! M. J. Bagański 8221 Skład bławatów Toruń, ulica Szeroka 28

Swetry

damskie męskie i dziecięce, czysto wełniane i inne kom. płety z wełny solidnie i tanio wyrabia Pracownia Swetrow, Toruń Rynek Staromiejski 18.I. p. 7539Ck

Budziki,

zegary, zegarki, biżuterię, kryształy, platery, stolownicę poleca E. Lewęglowski, mistrz zegarmistrzowski Toruń, Mostowa 34. 8245

Nafta

silnopłomienna 1 litr. tylko 35 gr. Hurtownia Napczynski, Toruń, Szeroka 35. 8220C

Make

pszenną już od 18 gr funt poleca chrześcijański skład. St. Pawełkiewicz, Toruń, Szczytna 17. 8330

Praktyczny podarek gwiazdkowy — samochody i motocykle nowe i używane różnych fabrykatów, warunki dogodne Katalias

Toruń. 8392C

Dom

trzypiętrowy w dobrym stanie, blisko miasta, początek Bydeoskie przedm., sprzedaż Siudowski, Szopena 19. 8394C

Suknie

gotowe, wełniane, jedwabne bluzki, spódniczki, najnowsze fasony tania sprzedaje Kowalska, Król. Jadwigi 9, II. piętro. 8391C

MEBLE Bracia Teus TORUŃ, MOSTOWA 30

Nowości w wełnach

na płaszcz, komplety sukienki 7579 oraz wszelkie bławaty i galanterie najtaniej P. Składanowski Toruń, St. Rynek 24 KREDYT NA ASYGNATY

Na adwent i uroczystość gwiazdkową

polecamy z własn. produkcji pierniki z miodem nieglazurowane, glazurowane i oblewane czekoladą Miodowniki aż do najlepszych gatunków Ozdoby choinkowe w różnym wykonaniu Czekolady i praliny Keksy najlepszego gat. Pumpernikiel i sucharki.

Uprasza się odsprzedawców o żądanie naszego cennika. Przesyłki od 5 kg franco. Dwór Szwałkowski, Bydgoszcz Jackowskiego 26-30 Tel. 3254 M. eozarnia, Piekarnia i Cukiernia Oddz. Fabryka Pierników, Kekszów i Czekolady. 8280

Obrączki

ślubne, zegarki, biżuterię w wielkim wyborze poleca najtańszy zakład zegarmistrzowski i złotniczy, Zbigniew Strzelecki, Szewska 12. Kupuj stare złoto. 7680Cs

Pomarańcze

figi, daktyle, chleb świętojański, mandarynki, śliwki sultanańskie świeże nadeszły t a n i o poleca W. Luniewicz, Toruń, Chelmińska 4. 7881

Kto szuka podarku gwiazdkowego Niech spieszy do Kalamajskiego

Najtaniej: Pończochy, Trykoty, Bielizna, Sorsety, Szale, Rękawiczki, Temperki, Berety, Gorebki, Chustki do nosa, Krawaty, Szelki, Robotki i inne podarki gwiazdkowe. — — — Kredyt na asygnaty. 8401

Polonia Dywanów Żywieckich

ručnie wiązanych Przepiękne wzory orientalne w Hotelu „POLONIA” TORUŃ 8387

Najmilsze podarki gwiazdkowe

Wieczne pióra - Szachy - Albumy - Papeteria w wielkim wyborze poleca F-ma Ignacy Włoch TORUŃ, Przedzamcze 15, tel. 17-26. 8412 Potczłwki świąteczne i noworoczne.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrów na stronie I-lamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 16 gr. Pierwsze słowo i wyrazy dużym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenie sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrolog! 50 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniami 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańska cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji	2.00 zł	
Z odnośnikiem do domu	2.20 zł	
Przez pocztę z odnośnikiem do domu	2.40 zł	
Pod opaską	4.50 zł	
W Gdańsku przez pocztę	2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd	
Zagranicą	4.00 zł	

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Słone prasowana na ściółkę

luźną lub w snopkach, siatkę i siano, otręby żytnio-pszenne Na święta specjalnie polecam 8405 maki pszenne luksusowe dostawa w dom E. HUTEK Chelm. Szosa 15, tel. 1659. Sprzedaż detaliczna Czerwona Droga róg Chelm. Szosa.

Darmo

podajemy naczynia kuchenne kupującym u nas towary kolonialne. St. Pawełkiewicz, Toruń, Szczytna 17 8410

Kupno

przełóżne różnej wielkości i kolorach dostarczają tania. Zakłady Przemysłowe M. Krenski Sp. z o.o. Gdynia, ul. Gdańska 15, telefony 2630 i 7231. 8406

Kupno, samochód

używany na chodzie 1½ — 2 ton. Oferty z ceną do filii „Dnia Pomorza” pod 8393. Nie zniszczony modny wózek dla lalki — kupię. Oferty do filii „Dnia Pomorza”. 8395

Narzędzia dla dzieci

A. BINIEK Toruń, Królowej Jadwigi 20 Telefon 1374. 8260

Kaufe nur beim Fachmann

U zegarmistrza.

— Uważa pan, że jestem złym zegarmistrzem? Zapewniam pana, że każdy kupujący u mnie zegarek bardzo często do mnie wraca...